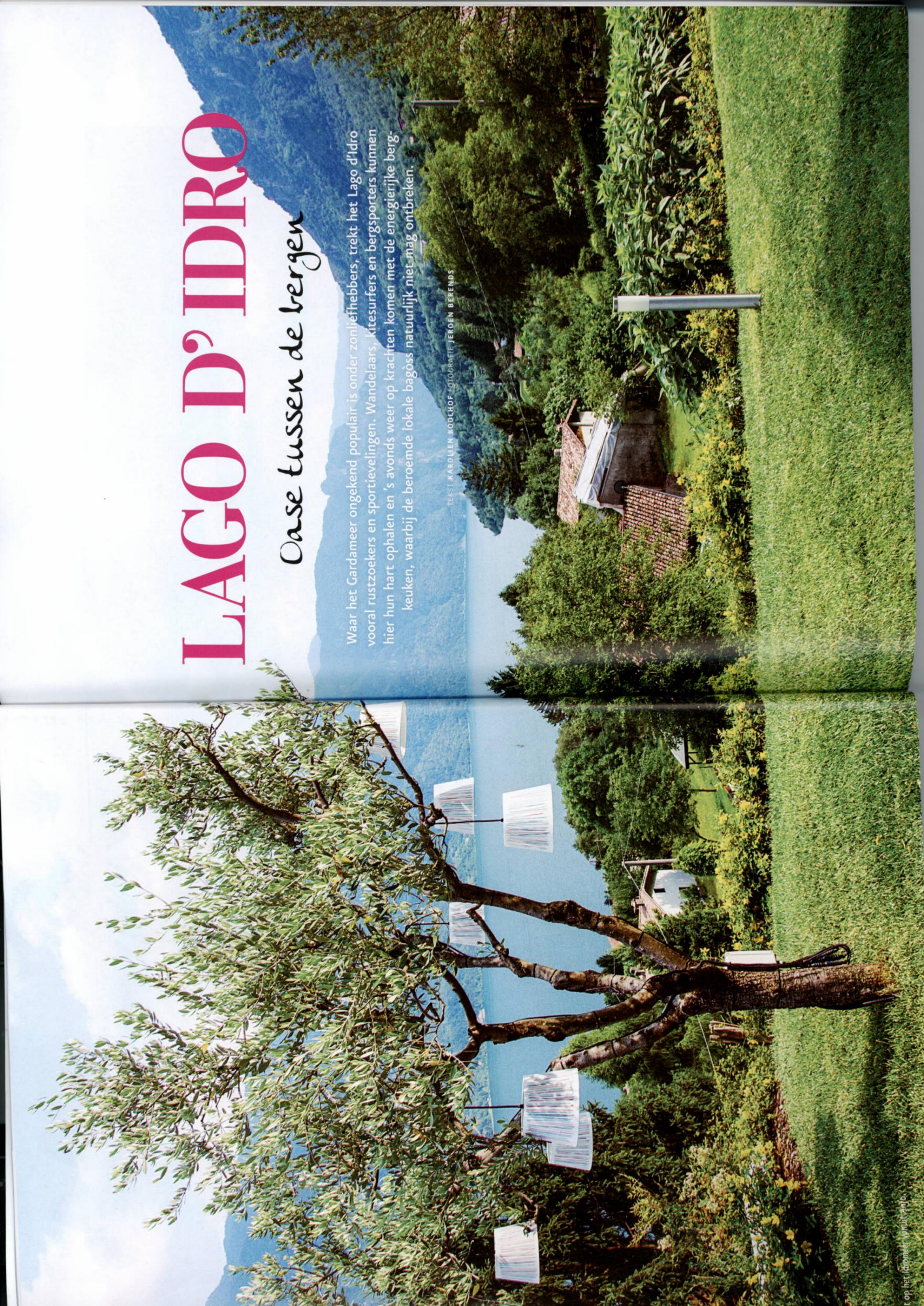

LAGO D'IDRO

Oase tussen de bergen

Waar het Gardameer ongekend populair is onder zonliefhebbers, trekt het Lago d'Idro vooral rustzoekers en sportievelingen. Wandelaars, kitesurfers en bergsporters kunnen hier hun hart ophalen en 's avonds weer op krachten komen met de energierijke bergkeuken, waarbij de beroemde lokale bagòss natuurlijk niet mag ontbreken.

TEKST: KAROLIJN KOOLHOF FOTOGRAFIE: JEROEN BERENDS

meer is uiter-
beschikt voor
atersporten,
itesurfen en
Linksonder:
golino is erg
iek, met zijn
dden tussen
de bergen.

Wa een lange
route van
kronkelende
bergweggetjes en
ontelbare tunnels
worden we vreedzaam
en bescheiden verwel-
komd door het Lago

d'Idro. Een meer van rust en stilte, ingekapseld door een hoge bergketen. Het lijkt hier alsof de rivier de Chiese even de ruimte heeft genomen om zich in al haar pracht aan ons te tonen. De Nederlandse nummerplaten die we tegenkomen wijzen ons erop dat meer mensen hun toevlucht zoeken in deze oase van rust. Toch is het gebied in vergelijking met andere Italiaanse meren nog ongerept. Hier geen massatoerisme, maar kleinschalige gastenverblijven en hier en daar een camping. Tegelijk maakt de combinatie van water en bergen bij veel bezoekers ook een bepaalde onrust los: het Lago d'Idro is een uitstekende plek om te sporten.

Hercules en de hydra

Onze eigen onrust leidt ons, vergezeld door onze gidsen Andrea en Marcello, naar een boot. Het blijkt een van de weinige boten te zijn met wat zwaardere motoraandrijving; omwille van de rust

Het Lago d'Idro is een meer van rust en stilte. Tegelijkertijd maakt de combinatie van water en bergen ook een bepaalde onrust los: het meer is een uitstekende plek om te sporten

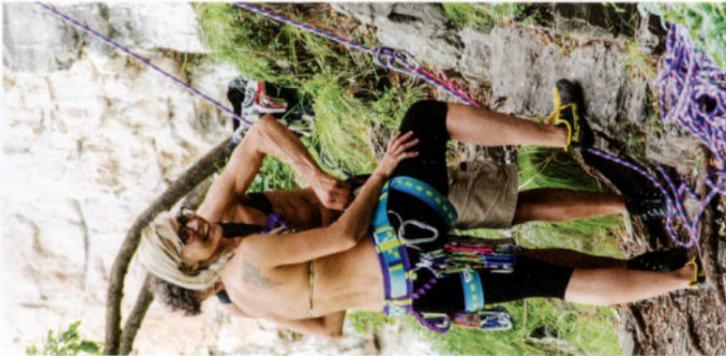

rondom het meer zit er voor de meeste boten een limiet op het vermogen van de motor. De boot vaart weg van de aanlegsteiger en glijdt als een slee over het meer. Vanaf het water lijken de omringende bergen des te indrukwekkender. Vrij geïsoleerd op een van de toppen zien we een bijzonder bouwsel staan. Trots en onverschrokken steekt het zijn kop in de wolken, alsof het hen uitdaagt tot een gevecht. Het is de Rocca d'Anfo, zo blijkt bij navraag. 'Een verdedigingswerk uit de napoleontische tijd', legt Marcello uit. 'Maar een paar weken geleden zijn er wat stenen naar beneden gekomen, dus het is nu gesloten.' Of het op korte termijn weer te bezoeken is durft hij niet te zeggen.

Al varend hebben we goed zicht op de zeven dorpjes die samen de gemeente Idro vormen. Niet voor niets is het symbool ervan een hydra: een zevenkoppig, slangachtig monster uit de mythe van Hercules. Hij zou het hier gedood hebben en de plek er vervolgens naar vernoemd hebben; een legende die goed past bij zo'n mythische plek. Andere vertellingen verwijzen naar het Keltische volk dat hier vroeger woonde en het meer 'snelle rivier' doopten: 'Eridio'. De Kelten waren niet de enigen die het meer wisten te vinden. Een tijdlang was het gebied in handen van de Venetianen, maar ook de Oostenrijkers wisten het tijdelijk bij hun land te voegen. Toen het gebied weer in Italiaanse handen kwam, werd het al snel een smokkelroute voor zout, tabak en suiker vanaf het nabijgelegen Oostenrijk. De brug bij Ponte Caffaro was lange tijd >

Linkerpagina: zicht op het meer.
Deze pagina: klimmers kunnen hun hart ophalen rondom het Idromeer en in Parco delle Fucine.

onverstoort door en wijst ons zo nu en dan op de bloemenpracht om ons heen. Rododendrons en gentiaan tieren hier welig. Even verderop zien we een steile berghelling en Gianzeno stopt even. 'Zie je die rots daar?' vraagt hij met een serieuze blik. 'In de winter ga ik daar naartoe om te skiën. Een enorm snelle afdaling, maar zeer de moeite waard.' Gianzeno is een extreme sporter pur sang. Zo extreem, dat het hem meerdere keren een tochtje ziekenhuis opleverde. Maar de adrenaline wint het van de risico's. Gianzeno vervolgt zijn weg omhoog, tot we bij een huis aankomen dat zo het decor had kunnen vormen voor de film *Heidi*. Het is het zomerverblijf van een van de lokale kaasboeren; zodra de temperaturen het toelaten, zoeken de boeren het hogerop voor een betere kwaliteit gras en dus melk. Binnen staat een jongeman te roeren in een enorme ketel. De steeds dikker wordende massa moet uiteindelijk kaas worden. Een sterke, ietwat broetige geur dringt onze neus binnen. 'Dat is saffraan', vertelt Gianzeno. Nog zo'n product dat dankzij de Venetianen tot het gebied is doorgedrongen. Nu wordt het verwerkt in de lokale bagòss.

Om ons echt goed kennis te laten maken met die kaas, neemt Gianzeno ons mee terug naar beneden, waar hij samen met zijn vrouw en familie een gastenverblijf runt. Hij laat ons zien dat je de kaas op ontelbare manieren kunt eten: rauw in blokjes, maar ook met paddenstoelen verpakt in bladerdeeg of met een beetje room als pastasaus. Bagòss is duidelijk de trots van de regio. Omdat het alleen in het gebied rondom Bagolino gemaakt mag worden, zijn de geproduceerde hoeveelheden klein en is de prijs dus hoog. Zo hoog dat je er bij luxewarenhuis Harrods in Londen gemakkelijk tachtig euro per kilo voor betaalt. Hier ligt de prijs zo rond de dertig euro.

Water- en bergsport

's Middags dalen we nog verder af en we stoppen in Ponte Caffaro. Hier eindigt het meer en begint een groene, vlakke vallei. De overgang van water naar >

Bagòss is de trots van de regio. Bij luxewarenhuis Harrods in Londen betaal je er gemakkelijk tachtig euro per kilo voor

De keuken van deze streek is er een van stevige, energierijke kost. En die hebben we de volgende dag wel nodig, want we gaan de hoogte in. Opnieuw kronkelende bergpaden en weiden vol met koetjes die zo lijken te zijn weggelopen uit een chocolade- of kaasreclame. Op flinke hoogte treffen we Gianzeno, die ons meeneemt in zijn jeep voor een tochtje door de bergen, bergen die wandelaars 's zomers met bloed, zweet en tranen bedwingen en die in de winter veel skiplezier bieden.

De jeep blijkt geen overbodige luxe: de weg wordt snel steiler en rotsachtiger. Zelfs de vierwiel aandrijving lijkt het af en toe zwaar te hebben. Gianzeno tuft

de grens tussen de twee landen. Tegenwoordig vormt de brug de grens met de regio Trentino-Alto Adige.

Stevige bergkeuken

Hongerig geworden door de boottocht in de buitenlucht leggen we weer aan en vervolgen onze weg naar het dorpje Lemprato. Bij ristorante Mistica strijken we neer en komen we eerst even bij met een verfrissende Spritz, de welbekende Venetiaanse cocktail van Aperol, prosecco en spuitwater. Daarna volgt een feestmaal van langzaam gegaard kalfsvlees, vergezeld door aardappeltjes en polenta, de klassieker die via Venetië in de regio werd geïntroduceerd.

land is een geliefde plek bij kitesurfers. In de felle middagzon toont een jongen zijn beste moves. Hij springt meerdere keren omhoog, waarna hij zijn board soepeltjes weer op het water neerzet. De jongen blijkt Stefano te heten, ontdekken we als we hem even later de hand schudden. Meervoudig kampioen freestyle, maar nu vooral docent vanwege het vele letsel dat hij opdeed tijdens het beoefenen van zijn lievelingssport. Stefano kitesurft graag op het meer. 'Hier heb je tenminste nog plek', legt hij uit. 'De omstandigheden zijn vergelijkbaar met die in een lagune en er zijn geen boten die je in de weg zitten.' Om die redenen begonnen hij en zijn broer juist hier een kitesurfschool. De rust en gunstige omstandigheden maken het een prima spot voor wie voor het eerst op een board stapt.

Ondanks de boottocht en de tocht door de bergen is onze onrust nog steeds niet verdwenen. Het is tijd voor wat echte actie. Het nabijgelegen Parco delle Fucine is daar de uitgelezen plek voor. Een groepje lokale jeugd in kleurige gele T-shirtjes staat ons op te wachten, onder leiding van berggids Roberto. De jongeren zijn vrijwilligers van de Gruppo Ferrate di Casto en springen hier in de weekends en vakanties bij in het begeleiden van bergsporters. Marta, net afgestudeerd aan een talenopleiding, begint in haar beste Engels regen ons te praten. Wanneer we antwoord geven in het Italiaans verschijnt er een glimlach op haar gezicht.

We wandelen langs kabbelende beekjes en torenhoge rotsen. Het veldere water zoekt zijn weg door het adembenemende landschap en wij gaan er achteraan

'Kom', zegt ze. 'Dan gaan we op pad.' Op onze eenvoudige gympen volgen we de groep. Even is er twijfel of ons schoeisel wel voldoet, maar de hoogteverschillen vallen mee. We wandelen langs kabbelende beekjes en torenhoge rotsen. Het superheldere water zoekt zijn weg door het adembenemende landschap en wij gaan er achteraan. Bij een puntige, steile rots houden we even stil. 'Daarboven klom ik een tijdje geleden nog', vertelt Roberto. 'Ik ben toen van dertig meter naar beneden gevallen. Alle mogelijke botten in mijn lichaam waren gebroken.'

Het is een wonder dat ze me weer >

De combinatie van water en bergen maakt het Idromeer een goede bestemming voor sportievelingen, die hier bovendien kunnen genieten van het nodige natuurschoon.

hebben weten op te lappen. 'Toch twijfelde Roberto geen moment om zijn hobby weer op te pakken. Nu hij met pensioen is vult hij zijn tijd met vrijwilligerswerk, onder meer bij de Gruppo Ferrate. Sinds 2006 timmert de club in het gebied aan de weg om het geschikt te maken voor zowel families als gevorderde klimmers.

Adrenaline

Je zou Parco delle Fucine een speeltuin voor sportievelingen kunnen noemen, inclusief ziplines en via ferrata, ook wel Klettersteig: een met staalkabels uitgezet parcours op een bergwand. 'Nu gaat het echte avontuur beginnen', glimlacht Marta, terwijl ze ons met twee zekeringen vastklikt aan de via ferrata. Het is even slikken bij de aanblik van de canyon, maar de klim valt mee. En omdat we met kabels vastzitten aan de muur, kunnen we hoogstens een nat pak halen

Een zacht zoevend geluid klinkt wanneer we als vogels door de lucht zweven, tot we aan de overkant bruut tot stilstand komen

in het beekje dat onder onze voeten stroomt. 'Dit is pas adrenaline', lacht Roberto. Ook al zitten we dan op anderhalve meter hoogte.

Na de via ferrata is het tijd voor een laatste adrenalinekick: de zipline. Bungelend aan een metalen draad zoef je over het water en de rotsen. Roberto zekert ons, waarna we de sprong wagen. Een zacht zoevend geluid klinkt wanneer we als vogels door de lucht bewegen. Bijna gewichtsloos zweven we, totdat we aan de overkant bruut tot stilstand komen. We kijken nog eens achterom, naar het water en de bergen die door hun alliantie zo aantrekkelijk zijn voor bezoekers van het gebied. Je zou er een vergelijking van kunnen maken: zoals Hercules de hydra bedwong, zo bedwingen de bezoekers tegenwoordig het water en de bergen. Eigenlijk is er dus weinig veranderd. ♦

Na een dag sporten is het prima ontspannen aan het water of in een van de vele restaurants.

ITALIE

MAGAZINE

AL 23 JAAR DE ITALIË-EXPERT

27 PAGINA'S KOKEN & ETEN

- FAMILIERECEPTEN UIT ABRUZZO
- DE SLOW-GELATERIE VAN GROM
- ZONGEDROOGDE TOMATEN
- SAFFRAAN IN DE KEUKEN

LAGO D'IDRO
PARADIJS VOOR
BERGBEKLIMMERS
EN KITESURFERS

ROMANSCHRIJVER
SIPKO MELISSEN
INSPIRATIE IN TOSCANE

ASSISI

IN DE VOETSPOREN VAN FRANCISCUS

**NIEUW: NEDERLANDS
ERFGOED IN ROME**

♦ HET BESTE AANBOD VAN ITALIË-ERFgoed EN HUURHUIZEN ♦

NR. 5 2013 € 5,95
WWW.ITALIEMAGAZINE.NL

01305

8171096614551591

Creditsmedia